

"כשהתחילו

המשך

התייחסותו של הרבי לאמונת הסידרי, והפנע כשהיא באה לידו ביטוי לא במילים, אלא בציר מושי. ואיזה ציר ויכל להמשיך זאת יותר מאשר תיאור חי של המסך שנאמר אודות המשיח "יזכב על חמור" (זכריה ט' ט').

קטע הבא, המופיע בספר "הרבי" – שלושים שנות נשיאותו" (כפר חב"ד, תשמ"ג) בעמוד 119, מתאר ציר מאנשי לובביץ' את ביקורו של הרבי בתערוכת ציוריו: "במשך ביקורו של הרבי בתערוכת ציוריו: 'המבשר' עניתי שפה הכנסתי תמונות, שלכתוביה לא התכוונתי להמשיך. אף על פי כן, בגנסי ביהודי פנימה, ואחריו בדרך כלל מי שהיה יכול לזהיר... והנה רגע מרגש. כאשר הגעתי לשתי תמונות, הנתארות את הדעות של הרבי... בשניה, ראו רואה ברובם של חמור ומיין דיוו בשמחה... התרגשות ואוהד לכל, אף היתה תגובתו. היתה הרבי עבר במהירות, עם חיוך רחב על פניו, והדברים היו בהתנהגות כמול, כאמנה. מה הברחת הרגע ממני... הוא גיחך את ביקורו במילים. תורה רבה על היותו דור הרב שגורמת לו".

הנה "מחאה" של ממש: "חיוך רחב" על גבי חסיד לובביץ', שהרבה האזינו שיתן של "ענה", ובכפול של תיקור, הבעת הוקרה על גת חור שגורמה לו.

מיתו ליקח מה היה עשה כל רב או אמר, אחר, אילו היה נתקל בציר מסופר שכתב עליו אחד מחסידיו. האם גם אז היתה תגובה "חיוך רחב" או שמא מחאה נמרצת, בדקדוק לא יבין את משמעות המסקנה המתבקשת מהם.

הנה, למשל, הקטע הבא, שנאמר בהתוועדות בראשית שנת תשמ"ו (מופיע בקצב "התוועדות" תשמ"ו, חלק א', בידור, מלובביץ'. וזה הרבי לתאר "נשיא הדור" (כדורש מחמי, הרי"צ שניאורסון, שפעמים רבות הרבי מתבטא אודותיו בתואר "נשיא הדור", כאשר ברור לכל שהכוונה גם לירוש התאור כיום, הרבי מלובביץ' הנוכחי).

באותה התוועדות העניק הרבי משמעות חדשה למושג "נשיא הדור". הרי בריהו "יש להוסיף, אשר תיבת שליח" בתוספת ירד, בנימטורא "משח" כלומר: "משח" – וזה נשיא הדור. ולכן כאשר השליח, שלוחו של נשיא הדור (ושלוחו של אדם במנות) מצרף ומסופק ירד, עשר כחות נפש, היינו, שמתמסר בכל עשר כחות נפש למילוי השליחות – אי מתגלה אצל כחות המשלח – משח. והנה בזה נשיא הדור הוא משח, והוא המפירש הפשוט רשמי (משח ה) – מלשן משח.

שנמשך ונבחר להיות נשיא ישראל, ולא תהיה שום תרעומת (אך ותרעומת האבן קיון מאריבל) אם נפרשו "משח" כפשוטו, משח צדיק. מכיוון שכך הוא האמת – נגליון כפר חב"ד, תחת תשמ"ד, הופיעה שיתו של הרבי מלובביץ' בה אמר בין היתר: "בראשית שברו של כל אחד ואחד לפעול שהאנאלה תבא במהרה בימינו. ולא רק מיד או לאחר זמן. אלא היום ממש, שבת פ' פירחם שנת תשנ"ד, ובשבת זו עצמה – לפני תפילת מנחה. ובפשוטו, שברגע זה ממש מתחילים את הענינים וראים משמח צדיק נמצא עמנו בבית גנסת ובית מדרש זה. כשר דבר, נשמח בנה, למטה מעשרה ספרות".

כל התבטאויות אלו שופכות שם על מדרות אמונתו המשיחית של אנשי לובביץ', ובייחוד רב, לחוס באופן עקרוני את

שלא יתקבלו בצירוב הכללי. על חוסר הכנות שב"מחאה" זו (אם היתה) תעיד העובדה, שלא הועלה מאומה, אין פלא, השותפה הרושמת לנכח מאת רבות של התבטאויות נגדה לחסיד לובביץ' עצמם להבין, כי אם היתה "מחאה" הרי שזו נאמרה לצורך יחסי ציבור בלבד. בנושא זה מן הראוי לציין דברים שכתב הרבי מלובביץ' ביום למקרה מסוים, בו טען, כי מנהיגי קהילה מסויימת ננסים לפסוד עצמם במחאה שהשמיעו, ולדעתו יש ראיה שלא היתה מחאה אמיתית: "יש כלל גדול, שדרבים והוצאים מן הדלב – נבנסים אל הדלב. וכפי שמוכר בספר הישר לר"ת שההוכחה לכך שהרבים נאמרים באופן הוצא מהדלב. היא העובדה שהם נבנסים אל לב השומע והפעלים פעולתם. ולאחר – כשהרבים נאמרים ומנסים למעשה מסוים או לכמה אנשים ואומם תפעלים פעולתם. הרי לפי הסבר של ר"ת וזה משהו שאומם יוצאים מהלב, כך, בנוגע לענייננו, כיון שהענינים, כביכול, שהושמעו ע"י השוים לזה שמוטל עליהם הדבר, לא הועלו על ראש השפיט – הרי זו הוכחה שהרבים לא יאנו מן הדלב. אלא שבצד הדינייים נרמו להם כי אין הדברים יוצאים מן הדלב" (מתוך התוועדות י"ב תמו תשמ"ג, שניספס, בגליון כפר חב"ד, י"ט תמו תשמ"ג).

וכפי שכבר נאמר, אם נכונים הדברים לגבי כל ציבור שהיה, על אמת כמה וכמה לחסיד בהם הוא, שיעשו רבי מה שאינו לנחל רוחו של מנהיגם.

האמונה בביאת המשיח, אך ברור שכל מי שמרצה לתסיסה ולהתלהבות המשיחית, הספציפית של לובביץ', יכול לדעת, כי לדבריו על "משח שנמצא בבית מדרש זה, בשר דבר" תורה משמעות רבה מאוד, כחידוש לאמונת חסידיו.

עוד זמן רב לחוקרים, ועבה לקורבים, היו רבני הדור בהתוועדות ליל כ"ט אלול, תשמ"ב, שהוא גם יום הולדתו של בעל "צמח צדיק": "הזכרונה העיקרית – היא את משח צדיקו בקרוב ממש. וענין זה קשור עם גם הצמח צדיק, כמוכן מאמרו ח"ל שמשח צדיקו שמו, ושם זה הוא שמו הראשון של הצמח צדיק, ובכדור שברוב התנועות שלו היה חתום את שמו הראשון בלבד... והשם צדיק: 'הזכרונה העיקרית – צמח', דקאי על בימינו, למטה מעשרה ספרות. (כפר חב"ד ערב ר"ה תשמ"ג עמ' 8) על דקיון זה חזר הרבי בשנת תשמ"ד: "חזקתו וזה באים לגאולה האמיתית השלימה ע"י משח צדיקו – 'מזרח שמו', כשמו של הצמח צדיק. ויאו ויבאנו לו יולדנו שנקמותו לארצנו".

בידור, הרבי מלובביץ' מנחם שמו, כשמו של הצמח צדיק, וזהו קריו על שמו שמו של מקיף נכסותו, לתתוס רק שם שמו הראשון. אך לכל זה, מלבדו, ר"ת שמו מיקי מלבר לדבריו...

כל רמזי דקיון ועצב אלו הם כאין וכאפס לעומת הדברים היותר עקרוניים שאמר הרבי בנוגע לנעצ רמותו של המלך המשיח. כפי שראינו מציטוטים בענינו, מדרוש

נקיים והראויות הק, והוא יבואנו קוממויות לארצנו. אנו נמצאים בעת קרוב מאוד להתגלותו של מלך המשיח, לתקופה שלה ידעה עם ישראל אלפי שנים. במשיח עומד כבר ליד הדלת ומחכה שבנסים אותו... כל תמיץ הדומנות זו... ופתוך הוכחות: "אנו רוצים משיח עכשיו", תורת הדרכה למפקדים בנצבאות השם, לקראת המיסדר שיתקיים א"ה בט"ו בשבט. יוצא לאור ע"י רשת אחי יוסף יצחק כפר חב"ד".

"כ"ב"ב חידושי תורה בענין מלך המשיח", שיצא לאור בשנת תשמ"ג, מצטט אחד מרבי לובביץ' קטע נוסף מאותה שורה בה נתן הרבי את פירושו המקורי לסימני המשיח המופיעים במלכים: "ובקטע זה רמז נוסף: 'על דרך זה. בשעה שילדה קטנה מליקה נרות שבת. זה נותן כוח לעוסף במלכותו ה' – שיצחק'. ועל כך מוסף ומבאר הכותב, את המשמעות העמוקה שברבי דרבי: 'הדור המשיח נרות שבת הוא אחד מהמבצעים, שישיר ב"ק אדמו"ר שליט"א ח"ל".

אחוז "ח"ל" חזון הישג, לגבי כל אותה שיה, אצל אנשי לובביץ', וכך אנו מוצאים פעמים רבות התבטאויות ברורות שלהם, כי התגלותו של הרבי תלויה בהצלחת מאבקי שלמות העם ושלמות הארץ, וכן המבצעים שיום, וזאת, כאמור, על פי רבי הרבי עצמו, שהגדיר כי כוונת הרמב"ם למי שאיננו על שלמות העם והארץ. (צדור שיטותי מפי אנשי לובביץ' בנושא זה) הופיעו במדרוש "מנוח" מתאריך בחודש כסלו תשמ"ט.

הרבי בן יוסף, בסוף הלכות מלכים, כי המלך המשיח "יחלום מלכותו ה'". באלו מלחות מדרב – אין קדיה ברוח, בשמחות ככל הדברים הנוגעים לחייוך ותורה האמונת. לרבי מלובביץ', שלמות זאת, יש טבנה ברוח המוגדרת מה היה כוונת הרמב"ם. אף כי סוד, שהרבי מלובביץ' מוביל שני מאבקי דקים ציבוריים: "שלמות העם" (תיקון חוק השבת, "מיתד היום") וכן "שלמות הארץ" (נגד יתור על שטחים לצורך הסכמי שלום). משהם מה מלך הרבי לומר: כמאן ברור, כי סימני של המלך המשיח יהיו... שילוחם מאבקי שלמות העם ושלמות הארץ.

התבטאות זו חזרה על עצמה מספר פעמים. בפעם הראשונה, הודיעה לנו, בשיתו של הרבי משבת מברכים אלול תשל"ח: "הרמב"ם כפוסק מביע בסוף פרק י"א על הלכות מלכים הדרכה סימנים ברורים כדי שנטול להיות בקלות את מלך המשיח, ואת סדר התגלותו. ובכיוון שאף אחד מהפוסקים אינו דוקק על פסקי של הרמב"ם, היה ברור שיש יהיה וכן יקום. הסדר בהתגלותו של המשיח יהיה יקום איש בשר דבר... בתחילה יהיה אדם זה מנהיג ישראל ואופן עבודתו תורה ברבים נעם וברכיו שלום. ואחר כך ילחום למלחמה ה', אל סתם מלחמה ולא סתם מיוש שטחים, אלא מלחמה שדבר אלקותו יקום לשלום, ורבה זו זו הלכה, שלמות הארץ ושלמות העם".

כאשר הרבי נתן סימנים ברורים כאלה, אין לחסידים הדרכה מה לפעקס. אין פלא, איפוא, שכאות החוכרות בוק מובא קטע זה מסיפסיה דאש לובביץ' את המסקנות: "דברי מכריז, כי דור זה הוא דור האנאלה. ולפיהם עליו לקיים את פסק דין הרמב"ם, שהרבי הכריזו ברבים עשרות פעמים. ולהפך אדם מנהיג שהוא מבית דוד וטוסק בתורה כדור אביו, לפי כל הסימנים שהרבי מוכיז בשמות. וכאשר יתור השיר' תמשיך את האדם המתאים. אז יש להדבק בו וברכיו ולהושמע להוראותיו, כדי להביא להתגלותו המהירה. בחסד וברחמים".

"כל תחזוק ותגברת תחת דגלו של הרבי,

המקור הוא ביומן "בית חינוך" היצא לאור מדי יום ביומו בחדר לובביץ'. וזוהי תופעה מעניינת מצד עצמה: יתרון יומי, שמתעד לפרטי פרטים כל זיו ותנועה של הרבי, במשך שעות היום.

בבטאון זה, משנת תשל"ה, בתאור ההקפות של שחית תורה, מתוארת ההקפה השלישית, בה התחילו חסידו לובביץ' לגבש את השיר ה"ל. במקור זה ניתן לעמוד במדויק גם על תגובתו של הרבי, שחגגה אף יותר מכדי "שתיקה כדורגה" גירא.

"התחילו לשיר בגינון: חילי אדמו"ר, חילי משיח צדיקנו, הוא יולדנו בטנקים לארצנו עם המבצעים ונשק בידנו. אדמו"ר שליט"א! מזה כפון דק בחזקת במשך כמה דקות. הביט לכל הביונים. רחמי שמוחא כפיים שורקת. אכן 'מחאה' של ממש. הרבי אומנם לא מתח בפניו, אלא מוח כפיו...

זה לא היה מקרה והדפעי שהרבי מלובביץ' עורר את השיר ה"ל, "חילי ארוננו". ביומן "בית חינוך" משנת תשמ"ד, אנו קוראים על מקרה דומה: שאירע בתקופת של אותה שנה "בהקפה בן כוכבי חסידים האדמו"ר מאת"ק, והענין היה "חילי ארוננו". בתחילה עמד הרבי והביט מן המה לכיוון ספיף התורה. ולאחר מכן הולך מעידר את השירה בשתי ידיו וק במוך רב. מספר פעמים אף הורידו על לטמה חוזר והתלן לטעמיה. הדברים בחרוים אין כאן לא "מחאה" ולא "עניית דור" כי לא היתה שיתות.

ואף עידוד מופנן במחאות כף התגברת השיר. מי שצוין מעונין לטמון ראשו בחול "שיעש" זאת. שבישק כי לא יכלול אותו עם עובדות. אך אל לא יאשימונו בהשמצות. לאל בסיס" של "עדה קדושה" משיחית זו. ארבה ויכך טען הגר"ע יוסף שליט"א, כפי שצוטט בעתונות) אכן אכן אין שחר לכל האשמות – יודיע הרבי מלובביץ' בפומבי, כי הוא חזר בו מכל הדברים הנ"ל, וכן מהגדרות "אין סוף משיח גשמי" וכו'. כי אכן אכן אין כלום להאשים, מדרוש לא יקום תיעשה את הצעד הפשוט והמתבקש הנ"ל".

מדרוש הלוק את

"החסיד הנכבד" בקורדובה

את בית חיון, שהיה מורכב מוקגי וחכמי קורדובה, לא הרשים "הסיוע" זה רק חסידיו טוענים – ולא הוא עצמו". זאת למרגו מעצת הרמ" ב"ם בשם אביו על מעשה שהיה בקורדובה, כאשר בחור המומן דוקא באדם חשוב ("החסיד הנכבד, המורה את העם" – כלשונו הרמב"ם) והואליס כי הוא המשיח.

תגובת זקני וחכמי קורדובה היתה, שתפסו אותו נכבד והלקוחה וכל זאת רק משום סיבה אחת, לא משום שהוא עצמו טען כך, אלא "כבעור שהרשים בדרב זה ודרישה את האנשים האלה להשתמש בשםם באין מפרע אותם, ובכתי ונכית אותם על העיון מצד הדת".

הרי לשון הרמב"ם באיגרתו (מתוך "איגרת הרמב"ם) הוצאת "מוסד דרב קוק".

אזי בפר סי ל סלגני פיו. אז כי שנת בעד קודם המארה הה"ה היו בקורדובה בירה אנאלה אנשים חסודים אשר המיטו רכבה באסתרולוגיה החסידית ויהיה יבוא בשנה זו. לילת לילת קטו שאלה חכם כדי לדעת אם המשיח הוא (חיינו בנאלוס) ולכאוף תהליס שדאריס הה – הוא: החסיד הנכבד והנודע בשמו, אבן אריס שהיה פורה את העם. קטו נסים הגידו עתידות משה כמו קדשה אל רדני עד שרשכו לות חתם. אבל כשנודע הדבר לקטו חכמי קהלתו חיינו. קורדובה. פיר פולחן חרפסים. תהאסס בבית הנכבד והביאו את אבן אריס, להקטו והקניסו אותו תחשו – כבעור שהרשים בדרב זה והרשה את האנשים האלה להשתמש בשמו באין מפרע אותם ובכתי ונכית אותם על העיון מצד הדת. וכמו כן קטו לאלה שנטהו אליו.

סנדר 10 יתיר נאמחי יום רביעי ייד בניסן תשמיט.

11. סלגני פיו המארה הה"ה היו בקורדובה בירה אנאלה אנשים חסודים ויהיה יבוא בשנה זו. לילת לילת קטו שאלה חכם כדי לדעת אם המשיח הוא (חיינו בנאלוס) ולכאוף תהליס שדאריס הה – הוא: החסיד הנכבד והנודע בשמו, אבן אריס שהיה פורה את העם. קטו נסים הגידו עתידות משה כמו קדשה אל רדני עד שרשכו לות חתם. אבל כשנודע הדבר לקטו חכמי קהלתו חיינו. קורדובה. פיר פולחן חרפסים. תהאסס בבית הנכבד והביאו את אבן אריס, להקטו והקניסו אותו תחשו – כבעור שהרשים בדרב זה והרשה את האנשים האלה להשתמש בשמו באין מפרע אותם ובכתי ונכית אותם על העיון מצד הדת. וכמו כן קטו לאלה שנטהו אליו.